

MACEDONIEN

Кои информации можат да се најдат на овие страници? (que trouve-t-on ici)

Благодарение на соработката со многубројни партнери и структури на локално ниво, оваа интернет страница претставува збир на информации и совети кои, се надеваме, можат да ви бидат од корист и да ви ги олеснат првите чекори на интеграција во Безансон.

Тука ќе најдете информации на следниве теми : стамбено прашање, здравје, работа, правни прашања, курсеви по француски јазик, секојдневие...

Централниот дел ги содржи најосновните информации и е преведен на 12 јазика, додека останатиот дел, со поопширна содржина е преведен на : англиски, арапски, руски и српски јазик (се надеваме дека преводот на српски (на латиница, наместо на кирилица) ќе биде исто така полезен и за оние кои доаѓаат од бившите југословенски републики).

Секоја страница и тема може да се отпечатат и се на ваше располагање. Доколку ви е потребна помош, обратете се на една од структурите или асоцијациите во ваша близина, или контактирајте не на адреса: Site Migrations, CCAS, 9 rue Picasso.

Ве молиме земете во предвид дека одредени информации можат во меѓувреме да бидат изменети (на пример промена на адреса, број на телефон или член од законот...) за кои секако ќе се обидеме што понавремено да ве известиме.

Добредојдовте во Безансон!!!

СТАМБЕНО ПРАШАЊЕ (Logement)

Во Франција постојат повеќе начини на кои може да се реши ова прашање:

- Социјални станови:

Овие станови се наменети за лица со минимални приходи за живеење. Со пристапот кон овие станови лицата имаат право на l'APL (Aide Personnalisée au Logement): односно, парична помош која е исклучиво наменета за плаќање на станот. Но, услов за да се дојде до ваков стан е поседување на карта за легален престој во Франција.

Повеќе информации околу социјалните станови (или државни), побарајте на интернет страницата на градот Безансон: <http://www.besancon.fr>

- Приватни станови:

Овие станови се изнајмуваат кај приватни сопственици. За да се информирате и дознаете повеќе околу овие станови, консултирајте ги огласите во локалните весници, или во специјализираните агенции за недвижности (внимание : услугите се наплаќаат)

- Стамбено прашање за лицата со нерешен статус или проблеми од различна природа (азиланти, бегалци...): во Франција постојат специјализирани домови и центри за привремен престој на азиланти и бегалци.

За подетални информации и совети:

- **Proxim'Social** -Приемен сервис за информации и ориентација (можност да појдете лично или да се информирате преку телефон): 0805.01.2530 повикот е бесплатен доколку се јавите од фиксен телефон
Прием од понеделник до петок од 8Н30 до 12Н и од 13Н30 до 17Н30 на адреса: 9 rue Picasso (CCAS de Besançon).

- Социјалните работници во така наречените CMS:медицинско-социјалните центри (во Безансон скоро во секој квартал постои ваков центар):

- CMS Bacchus (centre ville) – 1 place Bacchus – 03 81 25 87 00
- CMS Planoise – Immeuble Porte Lafayette, 20 boulevard Salvador Allende – 03 81 51 00 41
- CMS Saint Ferjeux – 30 rue Caporal Peugeot – 03 81 41 40 10
- CMS Saint-Claude – 6 rue Jean Wyrsh – 03 81 50 31 41

- CMS Tristan Bernard (Palente – Clairs-Soleils) 19 rue Tristan Bernard – 03 81 25 44 44
- CMS Montrapon – 7 chemin de l'Épitaphe – 03 81 50 42 84

За да дознаете повеќе околу можноста да бенефицирате парична помош за вашиот стан информирајте се во: la CAF (фонд за семејни додатоци) во Besançon- 2 rue Denis Papin- Tel: 0.810.25.25.30 , на интернет адресата: www.besancon.caf.fr или во: la Mini-CAF de Planoise- 1 avenue de l'Île de France- Tel: 0.810.25.25.30

Баратели на азил:

Познати под името *CADA* или центри за прием на барателите на азил се исто така специјализирани за привремено сместување на овие лица. За подетални информации во Безансон постои специјализирана платформа за прием и ориентација, контакт:

20 rue Gambetta- Tel : 03 81 47 99 15- Email : cauda@ahs-fc.fr

Прием на странки, без закажан термин: секој понеделник, среда и петок од 10H30 до 11H30

Напомена: Оваа платформа нуди правни услуги и на лицата кои не се сместени во стамбениот капацитет на *CADA*

Лица со статус на бегалци и корисници на специјална заштита:

За овие лица и за можноста за нивно сместување во еден од центрите за привремено живеалиште потребно е да се контактира OFII или француското биро за имиграција и интеграција: OFII - Direction de l'Asile : 44, rue Bague - 75732 Paris Cedex 15 - тел. 01 53 69 53 70.

Итни прифатилишта:

- **SAAS** (Сервис за прием и социјална помош), на адреса: 10 rue Champroud, тел: 03 81 41 22 60.
Работно време : секој понеделник од 9 à 12h, вторник, среда и петок од 9 до 12h и од 14 до 17h30, четврток од 14 à 17h30. Надвор од овие термини јавете се на 115.
- **Solidarité femmes** – (национална асоцијација која е специјализирана за прием на жени и деца, жртви на семејно насилство) на адреса: 15 rue des roses (Palente) – работно време од понеделник до четврток од 9 до 18h и петок од 9 à 17h –тел. 03 81 81 03 90.

РАБОТА **(Travailler)**

Странците кои сакаат да работат во Франција, треба пред сè да поседуваат дозвола за работа. Добивањето на оваа дозвола зависи од статусот за престој на лицето и во зависност од која земја доаѓа. (пример: според најновите измени во законот...граѓаните од Бугарија и Романија немаат право да работат во Франција, освен со специјална дозвола и под одредени правила). Доколку еден странец работи легално во Франција, има подеднакви права и обврски како и секој француски работник.

Rôle emploi или **биро за вработување**: За сите кои поседуваат дозвола за работа и кои бараат работа се препорачува да се пријават во ова биро. Преку него невработените можат да добијат совети, понуди за работа, или да бенефицираат пристап кон одредени формации (курсеви). Во Безансон постојат повеќе бироа за вработување. Запишувањето може да се изврши во бирото во квартот (населбата) на живеење. Бироа за вработување во Безансон:

- rôle emploi Besançon Palente, 10 rue des Aubepines
- rôle emploi Besançon Planoise, 2 rue du Colonel Jean Maurin
- rôle emploi Besançon Temis, 17 A rue Alain Savary

Интернет адреса на Rôle emploi (биро за вработување) : <http://www.pole-emploi.fr>

Лицата кои бараат работа можат да бенефицираат помош и да бидат професионално ориентирани преку повеќе различни државни и приватни структури. Сервисите (најчесто бесплатни) се состојат од помош, придружба, совети околу работата од тип: пишување на работна биографија, мотивационо писмо, барање на огласи за работа и т н.

- la **Mission locale** или **Локална мисија е специјализирана за млади од 16 до 30 години**

5 rue de la Cassotte - Tel: 03.81.85.85.85 <http://missionlocale-grandbesancon.org/>

- **Во домовите за културно-социјална анимација или по француски *Maisons de quartier*** постои исто така и сервис кои нуди помош на невработените лица (без оглед на возрастта)

Palente, Clairs Soleils, Montrapon, Planoise, Grette/Butte, Rosemont/Saint Ferjeux/Amitié.

- **CIDFF** или **во информативниот центар за правата на жените и семејството** :

постои можност за поддршка на специфичните барања од страна на жените во врска со професионалната ориентација.

Espace associatif 14 rue Violet - 03 81 83 48 19– site national :

<http://www.infofemmes.com>

Поопширни информации побарајте на интернет страницата на *Emploi Formation en Franche-Comté* или работа, формација во регионот на Франш-

Конте: <http://www.formation-emploi.org/>

Овој сит ви нуди широк спектар на информации и корисни адреси за работа во Франш-Конте (понуди за работа, формации, валидација на вашето претходно работно искуство, билан за вашата компетентност...).

ИЗУЧУВАЊЕ НА ФРАНЦУСКИОТ ЈАЗИК (Apprendre le français)

Изучување на францускиот јазик : различни можности

За оние кои не се писмени (кои немале можност да се школуваат) постојат специјални јазични курсеви или «Alphabétisation». За останатите, во зависност од јазичното ниво постојат адаптирани курсеви на француски јазик или FLE.

Изучување на францускиот јазик : различни ситуации

Учењето на јазик е условено и од статусот на лицето :

- **Странци кои живеат во Франција помалку од две години и имаат потпишано договор со ОФИИ (биро за имиграција и интеграција) за прием и интеграција.** Ова биро ги упатува лицата во центрите за курс по француски јазик (курсевите се бесплатни). По завршувањето на овој курс лицето полага јазичен усмен тест “DILF” или диплома за базично познавање на францускиот јазик. Оваа диплома е еден од критериумите за добивање на првиот документ за престој или “titre de séjour”.

- **Странци кои живеат во Франција подолг период и сакаат да го подобрат своето јазично ниво за да најдат полесно работа (или за потребите на работата).** Постојат јазични курсеви кои се прилагодени на нивните потреби (најчесто се бесплатни). Заинтересираните лица треба да го контактираат бирото за вработување или Pôle Emploi или la Mission locale (бирото за млади од 16-30 godina) или во домовите за социо-културна анимација (Maison de quartier)

- **Странците кои го немаат регулирано правниот статус и кои не поседуваат карта за престој.** Постојат асоцијации кои нудат бесплатни јазични курсеви за овие лица. За повеќе информации распрашајте се во местото на вашиот престој или во еден од домовите за социо-културна анимација (Maison de quartier)

• Корисни адреси за поопширни информации:

- Office français d'immigration et d'intégration (OFII) (биро за имиграција и интеграција)

3 avenue de la Gare d'Eau 25000 Besançon. Tél. : 03 81 25 14 50

Во бирото за вработување или во една од антените :

- rôle emploi Besançon Palente, 10 rue des Aubépines

- rôle emploi Besançon Planoise, 2 rue du Colonel Jean Maurin

- rôle emploi Besançon Thémis, 17 A rue Alain Savary

- За млади меѓу 16-30 години : la Mission locale, 5 rue de la Cassotte -
Tel:03.81.85.85.85

-Во сите населби во Безансон постојат асоцијации и структури кои ги прифаќаат сите оние кои сакаат да го учат францускиот јазик. Курсевите се одвиваат два пати неделно и се бесплатни.

Координатор на овој диспозитив е **MJC de Palente**, асоцијација која се наоѓа во населбата Palente 24 rue des Roses - tel : 03 81 80 41 80

Или, распрашајте се во еден од домовите за социо-културна анимација :

Maison de quartier de Planoise
Centre Nelson Mandela
13 avenue de l'Île de France. Tél. : 03 81 87 81 20

Maison de quartier Grette/Butte
Association AGIR abcd
31 bis, rue Brûlard. Tél : 03 81 87 82 40

Maison de quartier Montrapon Fontaine-Ecu
1, place Pierre de Coubertin. Tél : 03 81 87 82 80

Espace associatif et d'animation des Bains Douches (Battant)
1, rue de l'École. Tél. : 03 81 41 57 58

MJC Besançon – Clairs Soleils
Centre Martin Luther King. Tél : 03.81.41.55.66 ou 03.81.50.69.93

Comité de Quartier Rosemont St-Ferjeux
1 avenue Ducat. Tél : 03 81 52 42 52

Centre social des Chaprais / Viotte
ASEP – 22 rue Résal. Tél : 09 81 80 66 83

Comité de quartier de St Claude
5, rue Jean Wyrsh. Tél 03 81 50 62 25

ЗДРАВЈЕ **(Santé)**

Во Франција, здравствениот систем овозможува секој поединец да има пристап кон здравствените услуги без оглед на националноста и ситуацијата во која се наоѓа.

Здравствената заштита овозможува поволно или “бесплатно“ лекување

Во Франција, пожелно е да се обратите до центарот за социјално осигурување (Centre de sécurité sociale) и да ја обезбедите предвреме оваа здравствена заштита. Лицето кое има уреден, регуларен статус за престој и живеење во Франција има право на здравствена заштита и број на социјално осигурување и тоа по основ на:

- работа (или е осигуреник по основ на сопруг/а на вработениот)
- или не е вработен/а, меѓутоа живее во Франција повеќе од три месеци.

Оваа заштита може да биде базична но и со дополнително осигурување: преку приватни осигурителни компании (треба лично да ги побарате и да бидете внимателни при потпишувањето на договорот)

Постои и универзална здравствена заштита **La CMU** и **l'AME** што значи медицинска државна помош кои се доделуваат доколку лицето исполнува одредени услови (пример: ниски месечни примања, невработеност и тн). Оваа заштита овозможува лекување кај општ лекар, заболечар, болничко лекување, ги покрива лабораториските и аптекарските трошоци. Информации на адреса: Centre de sécurité sociale de Besançon : CPAM du Doubs, 2 rue Denis Papin – tel : 36 46 (бројот е на национално ниво, 6 центи од минута).

- Официјална интернет страница околу здравственото осигурување или l'Assurance Maladie : www.ameli.fr
- Интернет-сит за департеманот Ду (Doubs) и l'Assurance Maladie (здравствено осигурување) <http://www.ameli.fr/employeurs/votre-caisse-doubs/>

За лицата без средства за живот и без здравствена заштита, бесплатен прием во:

- La PASS (Дежурство и прием за здравствени услуги) во болницата: Jean Minjoz во близина на SAMU (брза помош), 3 boulevard Alexandre Fleming (кај Planoise, Chateaufarine)

Лицата кои имаат потреба од итна медицинска помош, а се во тешка финансиска состојба и воедно без регуларен статус за престој, PASS им овозможува можност за бесплатно лечење во болницата Jean Minjoz . Таму тие можат да добијат бесплатни медицински совети од лекар, можат да бидат информирани околу нивните права и да им се помогне при конституција на нивното досие за евентуална процедура за добивање на социјална заштита при центарот за социјална заштита (доколку постои таква можност).

La PASS работи од понеделник до петок од 8h30 до 16h30 - Tél. 03 81 66 86 81.

- Возможность за лекување од страна на “Светски лекари“-на адреса: 12 rue Champrond
– 03 81 51 26 47.

- France humanitaire или “хуманитарна Франција“-лекување на заби (стоматолошки услуги), на адреса: 10 avenue Fontaine Argent – 03 81 80 97 13 – дежурство секој четврток од 14 до 17h без најава.

Повеќе информации на оваа тема ќе најдете на страната на INPES

<http://www.lasantepourtous.com/liste-des-langues.htm>

Служби за итна помош

Болница: Jean Minjoz – Ургентен центар, адреса: 2 Boulevard Fleming, 03.81.66.81.66
Дежурен лекар во Besançon : 36 24;

За да дознаете која аптека е дежурна, повикајте ја локалната полициска станица:

03 81 21 11 22

Пожарникари :18

Брза помош: 15

Полиција : 17

SOS лекари : 20 avenue Ile de France - Besançon 0826.88.24.24

Млади, жртви на насилство: 119

КОРИСНИ АДРЕСИ

Болница: Saint-Jacques : 2, place Saint-Jacques (во центар на градот)

Tél. 03 81 66 81 66

CICS (Центар за консултации и информации околу сексуални прашања):
03.81.83.34.73.

CDAG – (центар за откривање на СИДА, хепатит и сексуално-преносливи болести;
анонимноста е загарантирана) 15 rue Denfert Rochereau – 03 81 65 44 50.

Телефонски дежурства на **Comede** (медицински комитет за бегалци) и информации
за можноста за пристап кон лекување и здравствена заштита на бр.01 45 21 63 12
секој понеделник, вторник, среда и петок од 9 до 13h.

ПРИЕМ, ИНФОРМАЦИИ И ОРИЕНТАЦИЈА

Социјалните работници во медико-социјалните центри (CMS) во населбата на живеење или во:

Proxim’Social, 9 rue Picasso Besançon .Приемен сервис за информации и ориентација (можноста да појдете лично или да се информирате преку телефон):
0805.01.2530 повикот е бесплатен доколку се јавите од фиксен телефон

Solidarité femmes – (национална асоцијација која е специјализирана за прием на жени и деца, жртви на семејно насилство) на адреса: 15 rue des roses (Palente) –

работно време од понеделник до четврток од 9 до 18h и петок од 9 à 17h –тел. 03 81 81 03 90.

Ментално здравје: центри за медико-психијатрија (CMP)

Приемот и лечењето се бесплатни за лицата над 18 години со нарушено психичко здравје (не постои можност за болничко лекување). За оние кои се наоѓаат во лична или семејна криза, постои можност да бидат сослушани и посветувани од страна на стручни лица. Адреси на овие центри во Безансон :

- CMP Jules Verne 2, rue de l'industrie, 03.81.40.38.00
- CMP Blaise Pascal 5, rue Blaise Pascal, 03.81.41.85.40
- CMP Le point du jour 15, avenue Denfert Rochereau, 03.81.25.43.34

Можност за превод и комуникација

За оние кои не зборуваат француски јазик и немаат познавање ни на англискиот јазик, пожелно е да бидат придружени од страна на некој близок што владее еден од овие јазици, или да биде придружен од страна на преведувач при медицинските или друг тип на консултации. На интернет постои една веб страница: TRADUCMED

(<http://www.traducmed.fr>) која е наменета пред сè за медицинскиот персонал во итен случај и кога лицето е без придружба. На оваа страница лекарот може да го избере јазикот на кој зборува пациентот и да му постави неколку основни прашања.

(внимание: македонскиот јазик засега не е застапен, но доколку го владеете хрватскиот консултирајте ја интернет страницата)

СЕКОЈДНЕВЕН ЖИВОТ **(Vie quotidienne)**

За подобро да го запознаете Безансон и културно-забавниот живот што го нуди градот, информирајте се во:

Besançon Info'cité

Овој приемно-информативен сервис нуди одговор на прашања од секојдневниот живот :

Стамбени прашања, здравје, култура, слободно време, семејство, спорт, за младите, административни постапки...

Прием во: l'Hôtel de ville, place du 8 septembre (place Saint Pierre)

Од понеделник до сабота од 9h30 до 12h30 и од 13h30 до 17h30

или на тел. 03 81 625 625 или интернет: <http://www.besancon.fr/>

CRIJ (Регионален информативен центар за млади)

За младите до 30 години, овој центар е идеално место за различни информации: 27 rue de la République – Tél : 03 81 21 16 16.

Слободно време и култура

Многубројни можности, според вкусот и желбите: кино, театар, модерен балет, библиотеки, музички настани, музеи, културно-уметнички манифестации, спортски збиднувања...

Les maisons de quartiers или домови за културно-социјална анимација нудат различни услуги и сервиси за сите генерации, особено за младите во време на училишните распусти. Овие услуги честопати се бесплатни или со минимални цени.

Во Франција постои така наречена карта **La carte avantages jeunes** што подразбира карта со предност за младите и **La carte vie quotidienne : карта за секојдневниот живот**. Овие карти овозможуваат пристап кон повеќе сервиси: бесплатно членување во библиотека, попусти за кино, при купување на книги...

Многубројните здруженија нудат различни активности и ги поддржуваат правата на поединци и групи. За странските државјани постојат здруженија кои нудат правна и морална поддршка, но и здруженија на сограѓани од различни земји (можност за средба со луѓе од вашата земја).

Le Centre 1901 или центарот наречен според законот 1901, нуди бесплатно именик на асоциациите во Безансон: Centre 1901.35 rue du Polygone, Entrée rue Michel Servet – Tél : 03.81.87.80.82.

Во библиотеките, медиатеките или во така наречената **Maison de la Presse** или куќа на печатот, можат да се најдат, евентуално, книги, весници или ревији на повеќе странски јазици (консултациите се бесплатни).

За лицата кои се во ситуација на изолираност, осаменост или со одредени проблеми: Proxim'Social, 9 rue Picasso Besançon .Приемен сервис за информации и ориентација (можност да појдете лично или да се информирате преку телефон): 0805.01.2530 повикот е бесплатен доколку се јавите од фиксен телефон.

ПРАВНИ ПРАШАЊА **(Droit)**

Во Франција, приемот на странци е во надлежност на ОФИИ (OFII): бирото за имиграција и интеграција.

На адреса : 3 avenue de la Gare d'Eau 25000 Besançon. Tél. : 03 81 25 14 50

e-mail : besancon@ofii.fr

Во случај на потешкотии со францускиот јазик, така наречените “јавни писатели” можат да ви бидат од голема корист при пополнување или пишување на различни документи. Распрашајте се во најблиските социјални структури или во центарот на градот, во општинската зграда: le hall de l'Hôtel de Ville, Place du 8 septembre.

Доколку имате проблем околу регуларизацијата на вашиот правен статус во Франција, постојат асоцијации кои ги штитат вашите интереси и права. Две од нив се наоѓаат на иста адреса: 13^E, rue Brulard, 7ème étage. (на седми спрат) :

CDDLE (Comité de défense des droits et libertés des étrangers или комитет за правата и слободата на странците) - 03 81 47 14 53

CIMADE : Tél. 03 81 86 20 11 i 06 07 78 06 25

Во Франција, мажите и жените имаат подеднакви права !

Асоцијации кои ги подржуваат правата на жените и/или семејствата :

CIDFF (Центар за информации и права на жените и семејствата)

14 rue violet – 03 81 83 48 19

Solidarité femmes (против насилство врз жените)

15 rue des roses (Palente) – 03 81 81 03 90

Tél : 39 19 Violences Conjugales Info (семејно насилство)

Секое дете кое живее во Франција, има право на образување, без оглед на статусот на неговите родители и без оглед дали има или не француска националност. Училиштето е бесплатно и задолжително до 16-та година.

За повеќе информации распрашајте се во општината: Mairie de Besançon, Direction Education, 2 rue Mégevand

Во Франција документите се многубројни :

-потребно е да се чуваат оригиналите и да се направат фотокопии, доколку е потребно.

-бидете особено претпазливи на роковите ; на пример доколку поседувате возачка дозвола во вашата земја, потребно е да ја преведете на француски јазик (преку судски преведувач) пред да истече првата година од вашата дозвола за престој, односно од првиот « titre de séjour ».

-читајте ги внимателно сите документи и договори (или побарајте помош од преведувач) пред да ги потпишете.

-доколку сте во можност, побарајте лицето кое ви бара одредени документи да ви ги запише за да може во меѓувреме да ги приберете потребните документи, но и за да ви послужи како доказ дека само тие документи ви се побарани.